

Bijlage 3 Afspraken met OM en politie over inzet strafrecht

Taakverdeling tussen bestuur en justitie

Sommige overtredingen lenen zich beter voor bestuursrechtelijke handhaving en andere beter voor strafrechtelijke handhaving. In overleg moet de meest doeltreffende en effectieve werkwijze worden bepaald.

Zoals in het begin reeds is aangegeven wordt als algemeen uitgangspunt gehanteerd dat bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingsmiddelen in beginsel gelijkwaardig zijn⁶. Voor de keuze tussen deze vormen van handhaving (of een combinatie daarvan) speelt een aantal aspecten zoals de specifieke omstandigheden van het geval, de doeltreffendheid en effectiviteit van het aan te wenden middel, de tijdsduur van afhandeling en het gevaarsaspect een belangrijke rol.

6 Blomberg, A.B. en Michiels, F.C.M.A, *Handhaven met effect; Een empirisch-juridische studie naar de mogelijkheden voor een effectieve handhaving van het milieurecht*, VUGA Uitgeverij B.V., 's-Gravenhage, 1997

Hieronder worden aan de hand van het boek 'Handhaven met effect'⁷ de algemene uitgangspunten voor de taakverdeling tussen het Openbaar Ministerie en het bestuur beschreven. Hierna volgt een aantal handvaten voor de taakverdeling voor de handhaving in concrete gevallen. In deze paragrafen moet onder het Openbaar Ministerie ook de politie en andere opsporingsambtenaren worden begrepen.

Algemene uitgangspunten

Het toezicht op de naleving van RO & M voorschriften door vergunninghouders en burgers is doorgaans opgedragen aan het openbaar bestuur (het bestuurlijk bevoegd gezag). Dat bevoegd gezag is ook primair verantwoordelijk voor het ongedaan maken van geconstateerde overtredingen en het in stand houden van dan wel terugbrengen in de gewenste situatie (Wet milieubeheer en Woningwet).

Bij de naleving van voorschriften door vergunninghouders en burgers kunnen drie rollen voor het Openbaar Ministerie worden onderscheiden:

1. ondersteunende rol (bijvoorbeeld het verzenden van een flankerende brief en een oorlopige maatregel bevelen);
2. aanvullende rol (bijvoorbeeld geldboete) en
3. plaatsvervangende rol (wanneer het bestuur niet handhaaft of niet kan optreden, maar at het OM dat wel doet).

Het Openbaar Ministerie bepaalt zelf en in goed overleg tijdens het Lokaal Handhavingsoverleg welke rol(len) zij op zich neemt.

Er zijn ook situaties ten aanzien van vergunninghouders en burgers waarin het Openbaar Ministerie als zelfstandige handhavende instantie moet optreden, waarbij het bestuur een ondersteunende rol speelt. Gedacht moet worden aan het verstrekken van informatie en het aangeven welke voorzieningen door een vergunninghouder moeten worden getroffen om aan bijvoorbeeld de milieuregels te voldoen.

Met betrekking tot de vraag wie in welke gevallen de leidende rol moet spelen geven Blomberg en Michiels de volgende **vuistregels**:

- Bij lichte overtredingen met het oog op het te dienen belang moet het bestuurlijk bevoegd gezag handhavend optreden, tenzij het bevoegd gezag daarvoor geen mogelijkheden heeft (zoals bijvoorbeeld bij eenmalige overtredingen met onomkeerbare gevolgen); dan dient het Openbaar Ministerie actie te ondernemen.
- Bij zware overtredingen moet in overleg worden besloten of het bestuurlijk bevoegd gezag of het Openbaar Ministerie zorgt voor een (reparatoire) maatregel of sanctie. Het Openbaar Ministerie dient daarnaast in beginsel steeds voor een punitieve sanctie te zorgen.